

3. tanegység

Lassúk és gyorsak, lusták és frissek

2 × 45 perces szövegfeldolgozó óra
mozgásos játékokkal
(magyar, testnevelés, kreatív szövegalkotás)

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Balázs Imre József:
A csigabiga-expressz
Hervay Gizella:
Lusta-mese
Balázs Ágnes:
Ki a leggyorsabb?
Szabó Imola Julianna:
Hétfői árnyék

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

 Szöveggyűjtemény

Játék vonat, csigák vagy
csigaházak
(Rajzlap/írólap, rajzesz-
közök)

ÉVFOLYAM

1–2. osztály

Néha lassúak vagyunk, néha gyorsak. Néha jólesik lustálkodni, máskor jobb, ha összekapjuk magunkat. A pihenésnek és mozgásnak is megvan a ritmusa. De azért vigyáznunk kell, nehogy a világ lustájává váljunk. Ebben is segítenek a versek, mesék és játékok.

Áttekintő vázlat

3.1 Lassan és gyorsan	45 perc
3.1a Csigabiga-expressz	10 perc
3.1b Lusta-mese	15 perc
3.1c Frissítő mese	20 perc
3.2 Állati meseszereplők	45 perc
3.2a Sorverseny utánzó mozgásokkal	15 perc
3.2b Rókamók és Círmacs	15 perc
3.2c Mesélő állatok	15 perc
Összesen:	2 × 45 perc

A vers értelmezéséhez érdemes bevinni a gyerekeknek egy játék vonatot és néhány csigát vagy csigaházat. Ha élő csigákat viszünk be, helyezzük őket egy befőttesüvegbe, zöld levelek közé, és az üvegtetőre szúrjunk lyukakat! Így alkalmi terráriumot kapunk, amelyben levegőt, élelmet kap a csiga, és nem mászik el. Óra után helyezzük vissza a csigákat a természetes élőhelyükre!
A második óra gyakorlatilag tantermi tornagyakorlattal kezdődik, amelyhez helyre és tiszta padlóra van szükség. Érdemes erre szünetben felkészülni.

JEGYZETEIM

FELADATOK LEÍRÁSA

3.1 Lassan és gyorsan

45
perc

10
perc

3.1a Csigabiga-expressz

Olvassuk fel a gyerekeknek **Balázs Imre József** *A csigabiga-expressz* című versét!

Mi benne a furcsa? Mi a vicces?

Mit jelent az „expressz”? És a „csigabiga-expressz”?

Vajon milyen sebességgel közlekedik? Hogy utazhat a csiga gyorsan?

Mutassunk meg a gyerekeknek egy kis játék vonatot, amelyre néhány csigát, csigaházat ültetünk!

A saját lábán mire jutna a csiga?

Olvassuk el a verset közösen, ritmizálva! A pergő időmértékes ritmus elég nagy sebességet biztosít a versnek.

Zúg és zakatol a csigabiga-expressz,

-- | UUUU | UUUU | --

lemegy a sorompó, csudajó hecc lesz –

UUUU | -- | UU – | --

áll és szalutál huszonöt bakter,

-- | UU – | UU – | --

szaladok utána, de te se maradj el!

UUUU | – U | UUUU | --

tá-tá | ti-ti-ti-ti | ti-ti-ti-ti | tá-tá

ti-ti-ti-ti | tá-tá | ti-ti-tá | tá-tá

tá-tá | ti-ti-tá | ti-ti-tá | tá-tá

ti-ti-ti-ti | tá-ti | ti-ti-ti-ti | tá-tá

Majd lassítsuk le, mintha a csiga a saját lábán vánszorogna! Milyen lassan tudjuk mondani a verset?

3.1b Lusta-mese

Szoktatok ilyen lassúak lenni? Mikor?

Ki az, aki szeret lustálkodni? Mikor lehet megtenni?

Most játsszuk el, hogy alvásból ébredzünk! De nagyon lassan, nem akarózik felkelni. Mégis fel kell kelni. De olyan lassan, amilyen lassan csak lehet. Erre szokták mondani, hogy megalszik a tej a szádban.

A lustaságpróba után olvassuk fel **Hervay Gizella** *Lusta-meséjét*!

Majd kérdezzük meg, ki unta a mesét, és ki az, aki élvezte? Néhány indoklást is hallgassunk meg! (Miért unta vagy élvezte a mesét?)

Aki unta, keressen a mesében olyan dolgokat, amelyek csak lettek volna!

Aki élvezte, alakítsa át a „volna” dolgokat friss, megtörtént eseményekké!

15
perc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A lassú-gyors, lusta-friss ellentétpárokat érezzük ki a vers és a mesék segítségével.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Vers olvasása, értelmezése
Versolvasás ritmizálva, lassítva
Mímes-mozgásos játék
Mesehallgatás, véleményalkotás
Kifejezések keresése, transzformációja
Mesehallgatás játékmozgásokkal
Véleményalkotás, vita

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK

EHÉZ A FELADATHOZ?

Játék vonat, csigák vagy csigaházak

JEGYZETEIM

Például:

a füle piszkos lett, mire megmosta volna → a füle tiszta lett, mire megmosta
mire letörölgette volna, minden beporosodott → mire letörölgette, minden ra-
gyogott

3.1c Frissítő mese

20
perc

Mielőtt elunnánk a *Lusta-mesét*, ismerjünk meg egy frissebbet! Olvassuk fel a gyerekeknek *Balázs Ágnes Ki a leggyorsabb?* című meséjét, de előbb tisztázzuk, milyen mozgásokat kell végezniük, ha meghallják a *nyuszi*, *béka* és *veréb* szavakat! Olvasás közben lesz egy kis kalamajka, de hát ez egy friss mese.

Ha sikerül eljutni a végére, kérdezzük meg a gyerekektől, hogy tetszett nekik ez a mese. Ki az, aki élvezte? Miért? Ki az, akinek elege van belőle? Miért?

Ha vitahelyzet alakul ki, engedjük addig a vitát, amíg érveken alapul!

A három állat között is vitahelyzet alakult ki. Miért tartották csalónak a verebet?

Szerintetek csalt-e? Miért? Ő mivel indokolta, hogy igazságosan versenyzett?

Keressük meg a választ!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Mesei állatszereplők jellemzése mozgással, mesével.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Sorverseny állatutánzó mozgásokkal
Mesehallgatás, szereplők jellemzése
Mesealkotás szóban és csoportban a megismert állatszereplőkkel
Mesék tömörítő összefoglalása
(Házi feladat: kedvenc mese olvasása és illusztrációja)

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

(Rajzlap/írólap, rajzeszközök)

3.2 Állati meseszereplők

45
perc

3.2a Sorverseny utánzó mozgásokkal

15
perc

Kezdjük az órát sorversennyel, amikor különböző állatok mozgását kell utánózni ugrás vagy járás közben! Ha nem ismerik a gyerekek valamelyik mozgásformát, előbb mutassuk be és tanuljuk meg!

Alakítsunk a helynek és létszámnak megfelelően három-négy csoportot, amelyek álljanak oszlopba, és egy-egy mozgásformával haladjanak a kitűzött célig és vissza! Az első három mozgásforma *Balázs Ágnes Ki a leggyorsabb?* című meséjéhez kapcsolódik. Ezt követi két új állat mozgása, akik az új mesében szerepelnek majd.

Az utánzó mozgások:

- nyusziugrás – ugrás előre összezárt térdel, térd előtt kartámasszal,
- békaugrás – ugrás fel és előre, nyitott, terpesztett térdel, kartámasz a térdek között,
- verébugrás – ugrálás előre összezárt, páros lábbal,
- cicafutás – négykézláb járás, hajlított térdel,
- sánta róka – szökdelés egy lábon, kartámasz a földön, másik láb felemelve.

Vedd figyelembe!

Kiváló bemutató anyagot találunk az utánzó mozgásokról a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán.

JEGYZETEIM

3.2b Rókamók és Círmacs

15
perc

Két új szerepünk volt a sorversenyben, a cicáé és a rókáé. A róka a játékban sánta volt. Figyeljék meg a gyerekek, hogy milyen lesz a róka és a cica a következő mesében! A pedagógus olvassa fel *Szabó Imola Julianna Hétfői árnyék* című meséjét!

Majd beszélgessünk!

Milyenek ismertük meg a két szereplőt? Mit szeretett volna Rókamók? És mit Círmacs? Végül is mit tett a két kis állat?

Milyen szerepe van a történetben az árnyékuknak?

3.2c Mesélő állatok

15
perc

A két állatmesében öt kis állatot ismertünk meg. Alakítsanak a gyerekek ötfős csoportokat, és osszák szét a szerepeket: nyuszi, béka, veréb, róka, cica. Majd csoportonként képzeljenek el egy mesei helyzetet, amikor az öt állat találkozik, és valami különös, érdekes esemény történik velük! Alkossanak közösen, szóban egy mesét, amiben minden gyerek a saját szereplője szemszögéből alakítja a történetet!

Ha marad idő, a csoportok egy-egy képviselője tömören elmesélheti a meséjüket.

Variáció

Házi feladat lehet a következő.

A megismert három mese közül válaszd ki azt, ami a legjobban megtetszett! Olvasd el újra a mesét, és készíts hozzá egy vicces, kifejező rajzot!

